

Een Rechtsgestreepte platschelp *Tellina fabula* met afwijkende bestreping in 2017 te Koksijde

Marie-Thérèse Vanhaelen

De laatste dagen van 2017 spoelden tussen Ster der Zee (Koksijde) en Mieke Hill (Sint-Idesbald) enkele tientallen *Tellina fabula* aan, de meeste levend. Bij nazicht van tien lukraak opgeraapte doubletjes op 28 december bleek dat er één een afwijkende bestreping vertoonde: de schuine streepjes op de rechterklep waren slechts op 1/3 van het oppervlak aanwezig, dus partieel gestreept, maar de linkerklep was, zoals normaal, ongestreept (Fig. 1).

Deze vondst brengt ons terug naar de jaren 1989 tot en met 1996. Toen deden er zich omvangrijke strandingen van deze soort voor tussen Koksijde en Oostduinkerke Duinpark, de grootste dichtheid op het strand van Sint-André. Toen verzamelde en controleerde ik zoveel mogelijk alle doubletjes een titanenwerk (zie tabel).

Allerlei verschillend bestrepingsspatronen kwamen aan het licht, zowel op linker als rechterklep: partieel gestreepten rechts, maar zeer uitzonderlijk ook 'zuiver linksgestreept', 'ongestreept' en 'dubbelgestreept' (Vanhaelen, 1989,1991,1992,1993) werd gevonden. Ook in 1994-1995 en '96 verzamelde ik nog een aanzienlijk aantal afwijkende exemplaren (Toegevoegd in de tabel – eerder niet gepubliceerd.)

Een klein overzicht:

Jaar	Jaartotalen	Aantal afwijkende doubletten
1989	1872	123
1990	4611	220
1991	1006	39
1992	4170	273
1993	3091	170
1994	550	42
1995	1942	99
1996	2200	26

Tabel: Aantal per jaar en aantal afwijkende doubletten *Tellina fabula* per jaar

Beschrijving van drie afwijkende gestreepte doubletjes in 1993 en 1995 gevonden.

- ✓ Koksijde, 13 april 1993 (Fig. 2)
Tot aan een uitgesproken groeilijn onderaan is de rechterklep totaal, regelmatig fijn gestreept, de linkerklep eveneens tot aan overeenkomstige groeilijn fijn gestreept, doch met een smal ongestreept strookje tegen het kieltje; onder de vernoemde groeilijn zijn beide klepjes iets grover en wat zigzaggend gestreept; dit doublet is dus bijna dubbelgestreept.
- ✓ Koksijde, 23 maart 1995 (Fig.3)
Deze dag vond ik nogmaals een doublet dat bijna volledig links en rechts gestreept is, ook regelmatig, behalve een klein veldje, dat tegen de schelprand van de linkerklep ligt, dat niet gestreept is.
- ✓ Koksijde, 2 mei 1995 (Fig. 4)
dit doubletje heeft een rechts-partieel gestreepte klep met ongestreept strookje tegen de kiel en bovendien enkele golvende lijntjes op de linkerklep. Soortgelijke bestreping vond ik eerder nog maar drie maal (Koksijde, 14 april 1990 - 2 exemplaren en 6 juli 1992 – 1 exemplaar)

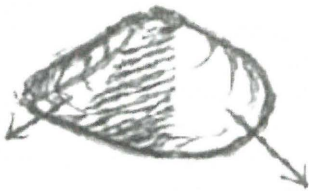

Fig 1: *Tellina fabula* met partieel gestreepte rechterklep - Koksijde 22/12/2017

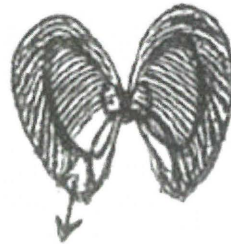

Fig. 2 koksijde 13/04/1993

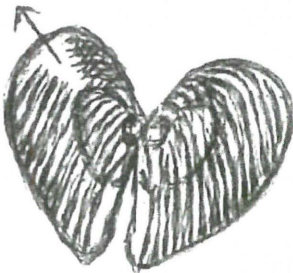
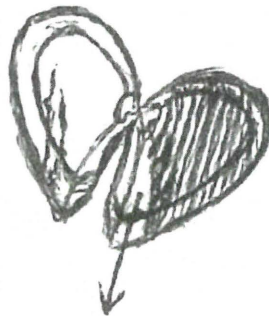

Fig. 3: Koksijde 23/03/1995

Figuur 4: Koksijde 2/5/1995

In 1997 vond ik nog amper een 300-tal doubletjes maar zag geen enkele afwijkende bestreping meer, tot nu, op 25 december 2017; dit is een periode van ruim twintig jaar. Zelfs vondsten van de normaal gestreepte werden in die tijdspanne uiterst zeldzaam; tussen 2012 en 20146 was de soort praktisch volledig verdwenen op de stranden. Sinds begin 2017 zien we weer een gestage toename van Rechtsgestreepte plaatschelpen met af en toe strandingen van enkele 100-den te Koksijde
Nu *Tellina fabula* weer regelmatig te vinden is, is het misschien de geschikte periode om controle te doen op afwijkende bestrepingen.

Literatuur

- VANHAELEN, M.-TH., 1989. Een ongestreepte *Fabulina fabula* en vele exemplaren met gedeeltelijk gestreepte rechterklep. De Strandvlo, 9(3):67-72.
- VANHAELEN, M.-TH., 1991. Talrijke vondsten van afwijkende *Tellina fabula* in 1990 te Koksijde en Oostduinkerke. De Strandvlo, 11(3):59-64.
- VANHAELEN, M.-TH., 1992. Afwijkende *Tellina fabula* in 1991 aan de Belgische Westkust. De Strandvlo, 12(3):67-70.
- VANHAELEN, M.-TH., 1993. Te Koksijde in het voorjaar van 1992 aangespoelde Rechtsgestreepte plaatschelpen *Tellina fabula* met streepjes op de linkerklep. De Strandvlo, 13(2-3): 76-80.

Aanvulling

Op 11 juli 2019 waren we met de vier kleinkinderen op het strand van Sint-André. We verzamelden er onder andere een twintigtal doubletjes Rechtsgestreepte plaatschelp *Tellina fabula*; ertussen ontdekten we opnieuw één anders gestreepte: op de rechterklep zien we slechts een achttal lang, fijne lijntjes, evenwijdig met het kieltje en er tegenaan, ook enkele kort streepjes bij de top en onder de laatste groeilijn grovere, meer liggende strepen. De linker klep is ongestreept((Fig. 5).

Fig 5: Koksijde 11/07/2019

Wellicht is deze vondst nog een stimulans om verder te speuren!